

FOGLALKOZÁS-ORVOSTAN (ÜZEMORVOSTAN)

ELMÉLETI VIZSGA – I. KÉRDÉSCSOPORT

A foglalkozás-egészségügyi szolgálat felépítése, működési területe

1. A foglalkozás-egészségügy és a foglalkozási megbetegedések története
2. A munka világának szabályozása az Európai Unióban. - A Tanács 89/391 EKG irányelve. Nemzetközi ajánlások: Európai Charta, ILO 161-es konvenció. WHO 1994-es Deklarációja.
3. A munka világának szabályozása Magyarországon. A Magyar Köztársaság Alkotmánya. A Munka Törvénykönyve, a Közalkalmazottak Jogállásáról szóló törvény.
4. A 1993. évi XCIII. Törvény a Munkavédelemről. (A törvény hatályos módosításainak figyelembevételével.)
5. Foglalkozás-egészségügy a Munkavédelem Törvényben
6. Munkavédelem Magyarországon - szervezeti felépítés, felügyelet, szolgáltatások (a Munkavédelmi törvény hatályos módosításainak figyelembevételével)
7. Foglalkozás-egészségi osztályok kialakításának szempontjai
8. Foglalkozás-egészségügyi szolgálatok létesítése, szervezeti formái. Multidisciplinaris foglalkozás-egészségügyi, - alapszolgálat, foglalkozás-egészségügyi központ
9. A foglalkozás-egészségügyi alapszolgálatok feladatai
10. A munkaköri orvosi alkalmasság vizsgálat előzetes vizsgálata
11. Munkaköri orvosi alkalmasság időszakos vizsgálata. Munkaköri alkalmasság soron kívüli vizsgálata. Záróvizsgálat a munkahelyen
12. Szakmai alkalmassági elvei értékelése, eredményeinek gyakorlati alkalmazása
13. Személyi higiénés alkalmassági vizsgálat – járványügyi érdekből végzett vizsgálat
14. Foglalkozási betegség fogalma, jellemzői
15. Foglalkozási betegségek bejelentése, kivizsgálása (a hatályba lépett jogszabályi módosítások figyelembevételével)
16. Foglalkozással összefüggő betegségek jellemzése. A foglalkozási és a foglalkozással összefüggő megbetegedések differenciál-diagnosztikája
17. A foglalkozás-egészségügyi orvos feladatai a foglalkozási rehabilitációban
18. A foglalkozás-egészségügy finanszírozása Magyarországon és az ILO ajánlásai

19. A foglalkozás-egészségügyi orvos kapcsolata hatóságokkal, munkabiztonsági, munahigiénés szakemberekkel, munkáltatóval, munkavállalókkal. (a Munkavédelmi törvény hatályos módosításainak figyelembevételével)
20. A munkavégző képesség és a munkaköri alkalmasság vizsgálatának alapelvei, szakaszai. A megterhelés és a munkakapacitás megítélése, igénybevétel becslése. A munka adaptálása a munkavállalóhoz
21. A foglalkozás-egészségügyi alapszolgálat feladatai a munkahelyi kockázati források feltárásában.
22. Sérülékeny csoportok foglalkoztatása-egészségvédelem
23. Megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása
24. Munkanélküliek egészségi állapota

ELMÉLETI VIZSGA – II. KÉRDÉSCSOPORT

1. Milyen betegségekre gondol láz esetén? Szubfebrilitás. (Ismeretlen eredetű láz- FUO)
2. Krónikus aspecifikus légzőszervi betegségek diagnosztikája
3. Pneumonia diagnosztikája
4. Tüdőoedema
5. Tüdőembólia
6. Spontán pneumothorax
7. Pleuritis, pleurodínia
8. Asthma cardiale és bronchiale elkülönítése
9. Reumás láz
10. A mellkasi fájdalom differenciál-diagnosztikája
11. Angina pectoris diagnosztikája és terápiája
12. Myocardium infarctus tünetei, első orvosi ellátása
13. Rehabilitáció myocardialis infarctus után
14. A szív billentyűhibák diagnosztikája
15. Arrhythmiák
16. Cor pulmonale diagnosztikája
17. Cardiomyopathia diagnosztikája
18. Pangásos szívelégtelenség tünettana
19. Akut cystopyelitis akut pyelonephritis

20. Akut és krónikus veseelégtelenség
21. Glomerularis megbetegedések (akut nephritis, rapidan progrediáló glomerulonephritis /RPGN/, nephrosis)
22. Hypertonia diagnosztikája, hypertoniás sürgősségi állapot diagnosztikája és kezelése
23. Vascularis központi idegrendszeri kórképek tünettana
24. A fejfájás differenciál-diagnosztikája
25. A bél gyulladós betegségei (Chron-betegség, colitis ulcerosa)
26. Hepatitis infectiosa (A,B,C,D,E)diagnosztikája, prevenciója
27. Gastrointestinalis vérzések
28. Akut hasi kórképek differenciál-diagnosztikája
29. Diabetes mellitus
30. Szekunder hypertoniák
31. Systemas lupus erythematodes (SLE)
32. A pajzsmirigy betegségei
33. Az anaemiák differenciál-diagnosztikája
34. Leukaemiák
35. Myeloproliferatív betegségek
36. Anaphylactoid reakcióval kapcsolatos azonnali teendők
37. Tonsillitis bacterialis acuta. Bronchitis akuta
38. Influenza
39. Salmonellosis
40. Újraélesztés, schocktalanítás megkezdése a foglalkozás-egészségügyi orvosi gyakorlatban
41. Rheumatoid arthritis diagnózisa (diagnózis kritériumai)
42. A gyomor és a vékonybél pepticus fekélybetegsége
43. Az eszméletlen állapot differenciál-diagnosztikája.

ELMÉLETI VIZSGA – III. KÉRDÉSCSOPORT

1. Üzemek telepítése, technológiai-váltás. Havaria, katasztrófa megelőzési terv
2. A munka-zóna. A levegő tisztaság szabályozása. Természetes és mesterséges üzemi szellőztetési módok alkalmazásának feltételei

3. Munkahelyi világítás. Természetes világítás, mesterséges világítás. A természetes és mesterséges világítás kapcsolata
4. Ipari hulladékok és szemét kezelése. Ipari szennyvíz kezelése
5. Veszélyes hulladékok, minősítésük, tárolásuk
6. A fizikai munka foglalkozási élettana- vázizomzat; a külső légzés foglalkozási élettani jelentősége, fizikai munka és szisztémás vérkeringés, az oxigénadósság, a tartós terhelés és csúcsterhelés határai, pihenési pótlék. A fizikai munka osztályozása. A nehéz fizikai munka határértékei és növekedésének lehetőségei, a fizikai munka „abszolút” korlátai
7. A megterhelés és igénybevétel. Az igénybevételt befolyásoló individuális tényezők
8. Munkavégzés kedvezőtlen klimatikus viszonyok között. Hidegben végzett munka, nyílt téren végzett munka
9. A szervezet hőállapota és a hőkörnyezet. A szervezet alkalmazkodása a melegben végzett munkához. Köpenyhőmérséklet. Maghőmérséklet. Verejtékezés. Élettani igénybevételi mutatók hőmunkában. A munkaterhelés megengedett határértékei. Hőmunka-indexek. Óvintézkedések hőmunkái
10. Nők, terhes nők munkavégzésének fiziológiai jellemzői, egészségének és testi épségének védelme, foglalkoztathatósága
11. Fiatalkorúak munkakapacitásának fiziológiai jellemzői, egészségének és testi épségének védelme, foglalkoztathatósága. Gyermekmunka
12. Idősödő férfiak és nők munkakapacitásának fiziológiai jellemzői, morbiditásuk, egészségük és testi épségük védelme, foglalkoztathatóságuk
13. A pszichológiai (pszichés és mentális) információterhelés és az igénybevétel kapcsolata. A pszichés elfáradás. Monotónia, telítődés
14. Mentálhigiénés feladatok a munkahelyen
15. A munkahely kialakítása. Az ember – munkaeszköz kapcsolat, ergonómiai szempontok
16. Zaj-expozíció a munkahelyen- mérése, értékelése, megelőzése, egyéni védőeszközök. Szűrő audiometria.
17. Vibráció-expozíció a munkahelyen- mérése, értékelése, megelőzése, egyéni védőeszközök. Gépek vibrációs „minősítése”
18. Ionizáló sugárzás munkahelyi forrásai, a foglalkozási sugárterhelés engedélyezett határértékei (dózis-korlátai); A munkahelyi sugár elleni prevenció eszközei és módszerei
19. A porképződés főbb forrásai, porok osztályozása (nagyság, kémiai, ásványi), pornormák pormérések értékelése

20. A por-expozíció szervezetre kifejtett hatását meghatározó tényezők. Porok higiénés-toxikológiai minősítése. A por-elimináció élettana, a por-eliminációt befolyásoló tényezők.
21. Ipari vegyi anyagok és agrokemikáliák osztályozása – a 2000.évi XXV. törvény, illetőleg a 44/2000 (XII.27.) EüM. rendelet szerint
22. Vegyi anyagok ÁK, MK és CK értékének fogalma, meghatározása, kontrollja.
23. Környezeti monitor
24. Biológiai expozíciós mutatók és határértékek. Biológiai monitor
25. Kémiai anyagok mérgező hatását meghatározó tényezők. Abszorpció, disztribúció, kumuláció, elimináció. A testidegen anyagok biotranszformációja. „Mérgező méregtelenítés”, szabadgyökök toxikológiai jelentősége
26. Hogyan végzi el egy vegyi anyag, illetőleg fizikai kóroki tényező okozta expozíciójával járó munkafolyamat higiénés ellenőrzését? Kvantitatív kockázat-becslés a munkahelyen.
27. Biológiai kóroki tényezők a munkahelyen-prevenció
28. A prevenció eszközei: műszaki megoldások, munkaszervezés. egyéni védőeszközök – légzésvédők, védőruha stb. Védőkenőcs. Munkaruha. Az egyéni védőeszközök minősítése. Kockázat-kezelés a munkahelyen
29. Kockázat. Kockázat-analízis szakaszai. Kvalitatív kockázat-becslés és kockázat értékelés a munkahelyen.
30. Munkahelyek kockázat szerinti besorolása. Balesetbiztosítási rendszer
31. A bányászat munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi problémái, a foglalkozás-egészségügyi orvos feladatai.
32. A textilipar és a gépipar munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi problémái, a foglalkozás-egészségügyi orvos feladatai.
33. A mezőgazdaság munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi problémái, a foglalkozás-egészségügyi orvos feladatai.
34. Az egészségügy munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi problémái, a foglalkozás-egészségügyi orvos feladatai.
35. A faipar és a kohászat munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi problémái, a foglalkozás-egészségügyi orvos feladatai.
36. Az élelmiszeripar munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi problémái, a foglalkozás-egészségügyi orvos feladatai.

37. A közlekedés munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi problémái, a foglalkozás-egészségügyi orvos feladatai.
38. A képernyős munkahely munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi problémái, a foglalkozás-egészségügyi orvos feladatai.
39. Rákrizikós iparágak. A foglalkozás-egészségügyi orvos feladatai a foglalkozási rosszindulatú daganatos megbetegedések megelőzésében. Kockázat-kommunikáció a munkahelyen
40. A foglalkozás-egészségügyi orvos egészségnevelési feladata a alkoholizmus elleni küzdelemben. Munkahelyi magatartás. Személyi példamutatás. Kockázat-kommunikáció a munkahelyen
41. A foglalkozás-egészségügyi orvos egészségnevelési feladata a dohányzás elleni küzdelemben. Dohányzás hatásai, ártalmi. Személyi példamutatás. Kockázat-kommunikáció a munkahelyen
42. A foglalkozás-egészségügyi orvos egészségnevelési feladata a kábítószer elleni küzdelemben. Kábítószer. Személyi példamutatás. Kockázat-kommunikáció a munkahelyen

ELMÉLETI VIZSGA – IV. KÉRDÉSCSOPORT

1. Akut sugárbetegség
2. A sugárhatás késői következményei. Sugárzás okozta bőrrák. Radiológusok leukémiája. Uránbányászok tüdőrákja
3. Nem ionizáló sugárzások okozta károsodások – ultraibolya sugárzás, látható fény, lézersugárzás, infravörös sugárzás, mikrohullámú sugárzás és rádióhullámok
4. Krónikus akusztikus trauma. – A zaj okozta halláskárosodások etiológiája, pathogenezeise. Tünetek, kórlefolyások, diagnózis, terápia. Hallásvédelmi program és a foglalkozás-egészségügyi orvos feladatai
5. Akut akusztikus traumák. Nagy csúcsintenzitású impulzív zajok okozta akut halláscsökkenés. Dörejártalom. Tünetek, kórlefolyások, diagnózis, terápia
6. Zaj okozta ún. egyéb egészségkárosodások
7. A lokális, illetőleg egésztest-vibráció okozta egészségkárosodások
8. Caisson-betegség
9. Szilikózis

10. Azbesztózis
11. Növényi porok okozta foglalkozási tüdőbetegségek
12. Szénmonoxid és széndioxid mérgezés és megelőzés
13. Nyíltláncú szénhidrogének okozta mérgezések és megelőzésük (aceton, acetátok, alkoholok, benzin, dioxán, glikol glikol-éterek)
14. Nyíltláncú szénhidrogének halogén származékai okozta mérgezések és megelőzésük (monoklórmétán, diklórmétán, triklórmétán, széntetraklorid, triklóretilén, tetraklóretilén)
15. Izgató hatású gázmérgezések és megelőzésük
16. Nitrózus gázok okozta mérgezések és megelőzésük
17. Gyűrűsláncú szénhidrogének okozta mérgezések és megelőzésük (benzol és homológjai)
18. Ólommérgezés és megelőzése
19. Higany, króm, nikkel mérgezés és megelőzése
20. Kadmium, mangán, arzén. bárium, berillium, cink, szelén mérgezés és megelőzésük
21. Növényvédőszer okozta mérgezések. Szerves foszforsav-észter mérgezések és megelőzésük
22. Növényvédőszer okozta mérgezések. Gramoxon mérgezés, Reglone, Piretroid mérgezés és megelőzésük. Dinitro-származékok, diszulfidok, fenoxisav származékok
23. Műanyagok által okozott mérgezések. Poliaddíciós műanyagok. Természetes alapú műanyagok (szénkénes, kénhidrogén, kéndioxid)
24. Műanyagok által okozott mérgezések. Polikondenzációs műanyagok. Polimerizációs műanyagok
25. Hepatotoxikus anyagok. Cardiotoxikus anyagok
26. Nephrotóxicus anyagok. Vérbépzést károsító vegyi anyagok
27. Neurotoxikus anyagok
28. A bőr károsításait okozó vegyi anyagok
29. A vegyi anyagok mutagén hatása. Mutagének jelentősége.
30. Vegyi anyagok karcinogén hatása. Társadalmilag elfogadható kockázati szint. Sorolja fel az iparban és a mezőgazdaságban használt bizonyítottan humán rákkeltőket
31. Vegyi anyagok embriotoxikus és teratogén hatása. Meghatározható-e a teratogén anyag ÁK értéke? Milyen humán teratogéneket ismer?

- 32.** Foglalkozási fertőző betegségek. Anthrax, Brucellózis, Tularémia
- 33.** Foglalkozási fertőző betegségek. Leptospirozis, Ornitózis. Q-láz-Creutzfeld-Jakob kór
- 34.** Foglalkozási fertőző betegségek. kullancs meningoencephalitis. Lyme-kór
- 35.** Foglalkozási eredetű HIV fertőzések, Hepatitis B vírus fertőzés és megelőzésük
- 36.** Pszichoszociális tényezők és cardiovascularis betegségek
- 37.** Meleg okozta kórképek (hő-collapsus, hőséggörcsök, napszúrás, hőkimerülés, hőséguta)
- 38.** Hideg okozta kórképek (fagyás, kihűlés)
- 39.** Akut lumbago, discopathia, discus hernia, spondylosis, spina bifida
- 40.** Áramütés tünetei és ellátása

GYAKORLATI KÉRDÉSSOR

Munkahigiéné:

1. Üzemhigiénés vizsgálatok stratégiája, higiénés vizsgálatok indokai, célja?
2. Mi a foglalkozás-egészségügy preventív feladata iparban dolgozók egészségvédelme érdekében?
3. Hegesztők egészségkárosodásának megelőzése érdekében milyen preventív lépéseket tart elengedhetetlenek?
4. Építőiparban foglalkoztatott dolgozók mely szerveinek vizsgálatára fordítana nagy hangsúlyt, miért és milyen kiegészítő vizsgálatokat végezne? Sorolja fel!
5. Sorolja fel a kisüzemek munkaegészségügyi problémáit, megoldásra váró feladatait!
6. Munkahely kialakításának ergonómiai szempontjai.
7. Üzemi hulladékok és kezelésük

Fül-orr-gége:

1. Ismertesse a fül-orr-gégészet területén előforduló foglalkozási, ill. foglalkozással összefüggő betegségeket!
2. Ismertessen olyan munkahelyeket, foglalkozásokat, melyeknél az előforduló betegségek kontraindikációt képeznek?
3. Mikor bizonyított a zaj okozta halláscsökkenés? Zaj okozta halláscsökkenés fokozatai? Mikor gondolunk fokozott expozícióra? Ismertesse a zaj okozta halláskárosodás megelőzésének eszközeit!
4. Zajexpozíció mérése, értékelése, mérőműszerek paraméterei – szűrőaudiométer működési elvének ismertetése.
5. Zajártalomban használt egyéni védőeszközök, azok kiválasztásának szempontjai. Hallásvédővel szemben elvárt követelmények?
6. Zajexpozícióban ki nem foglalkoztatható, és zajexpozícióban, balesetveszélyes munkakörnyezetben ki nem foglalkoztatható?

7. Audiológiai ellenőrzés gyakorisága? Zaj okozta halláskárosodás bejelentési feltételei?
Miért és mikor szükséges zajos munkaköri tevékenység végzése során a záróvizsgálat?

Szemészet:

1. Soroljon fel olyan foglalkozásokat, munkaköröket, ahol a színtévesztés korlátozó, vagy kizáró okot képez?
2. Ismertesse a képernyős munkahelyek egészségi alkalmasságának szemészeti követelményeit!
3. Ismertesse a gépjárművezetés egészségi alkalmasságának szemészeti követelményeit!
4. Sorolja fel a szem foglalkozási eredetű megbetegedéseit, és azok prevencióját!
5. Ismertesse a mézshidrát okozta szemsérülés elsősegélynyújtását!
6. Pillanatragasztó fröccsent a dolgozó szemében. Ismertesse az elsősegélynyújtás teendőit!
7. Lézersugárzásban dolgozók szemvédelme. Védőeszköz kiválasztásának feltételei?

Bőrgyógyászat:

1. Ismertesse a foglalkozási bőrbetegséget okozó fizikai kóroki tényezőket, példákkal!
2. Ismertesse a fotoallergiás kontakt dermatitis fogalmát, példákkal!
3. Soroljon fel foglalkozási allergéneket. Mely munkakörök esetén gyakoriak az allergiás bőrreakciók?
4. Foglalkozási bőrrákok leggyakoribb okai?
5. Ismertesse a biológiai kóroki tényezők okozta foglalkozási bőrbetegségek okait, prevenciók lehetőségeit.
6. Kémiai kóroki tényezők okozta foglalkozási megbetegedések és megelőzésük!
7. Mely foglalkozások esetén találkozhatunk kontakt acnékkal. Ismertesse a megelőzési stratégiát!